

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 55/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen perusterveydenhuollon sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan työnkuvien vahvistamisesta hoidon jatkuvuusmallissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Sarkomaan /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 55/2025 vp:

Miten hallitus aikoo edistää sairaanhoitajien ja terveydenhoitajien työnkuvien vahvistamista osana hoidon jatkuvuusmallia,

miten hoitotyön uramalleja ja erikoistumisalojen kehittämistä edistetään,

mihin toimiin on ryhdytty eduskunnan kuluvan vuoden valtion budjettiin hoitotyön kliinisten erikoistumisvaihtoehtojen kehittämiseksi lisäämään 400 000 euron määrärahan johdosta ja

miten hallitus aikoo varmistaa lääkkeenmääräämishoitajien osaamisen täysimääräisen hyödyntämisen ja luoda kansallisen mallin lääkkeenmääräämishoitajien tehtäväkuvasta osana hoidon jatkuvuusmallia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Orpon hallitusohjelman pohjalta käynnistetyn Omalääkäri-ohjelman tavoitteena on parantaa hoidon saatavuutta ja jatkuvuutta perusterveydenhuollossa. Ohjelman tarkoitus on edistää omalääkäri- ja omatiimimallien käyttöönottoa ja sitä kautta vahvistaa hoidon jatkuvuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Hoidon jatkuvuusmallien kehittäminen ja käyttöönotto on useimilla hyvinvointialueilla meneillään ja koskee kaikkia ammattiryhmiä. Samanaikaisesti hallitusohjelman mukaisen sote- ja pelastusalan Hyvän työn ohjelman osana edistetään ammattihenkilöiden työnjaon, asiantuntijarakenteiden ja erikoisosaamisen tarpeita vastaavan koulutuksen kehitystä yhteistyössä hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden kanssa. Hyvän työn ohjelman ohella sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilösääntelyn nojalla toimivien neuvottelukuntien yhteiskokoonpano arvioi kehittämistarpeita koulutuksen uudistamiseksi sekä ammattitoiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi tavoitteena sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja heidän yhteisten tehtävien edistäminen ja työnjaon uudistaminen.

Sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan asiantuntijaroolit ja vastaanottotoiminnot muodostavat keskeisen osan väestön moniammatillisia perusterveydenhuollon palveluprosesseja ja hoidon jatkuvuusmallien kehitystyötä. Valtionavustushakuna on käynnistetty työnjakopilotit koskien rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien sairaanhoitajien tehtävänkuva osana hoidon jatkuvuusmallia. Tavoitteena on mallintaa ja pilotoida terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädännön pohjalta määriteltyjen rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien sairaanhoitajien tehtävänkuva osana hoidon jatkuvuusmallia hyvinvointialueiden perusterveydenhuollon vastaanotoilla. Tavoitteena on potilaiden ohjautuminen oikealle ammattihenkilölle oikea-aikaisesti, hoidon jatkuvuuden turvaaminen ja lääkkeenmääräämishoitajien osaamisen hyödyntäminen. Työnjakopilotoinneilta toivotaan kansallista toimintamallia, jossa on määritelty lääkkeenmääräämishoitajien tehtävänkuva omahoitajana hoidon jatkuvuusmallissa sekä lääkkeenmääräämishoitajan vastaanotolle ohjattavat potilasryhmät ja etävastaanottomahdollisuuksien lisäämisen edellytykset hoitajien työssä. Lisäksi toivotaan esityksiä toimintamallin edistämistä tukevista säädösohjauksen kehittämistarpeista, joita voidaan huomioida käynnistyvissä ammattihenkilö- sekä palvelulainsäädännön uudistuksissa.

Pääministeri Orpon hallitusohjelma painottaa sosiaali- ja terveysalan koulutuksen sisältöjen ja toteutuksen sekä tehtävärakenteen ja työnjaon kehittämistä vastaamaan työelämän osaamistarpeita. Tavoitteena on parantaa mahdollisuuksia erikoistumiskoulutukseen ja osaamisen kehittämiseen sekä työuralla etenemiseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilösääntelyn nojalla toimivien neuvottelukuntien Hoitohenkilöstön koulutuksen jaosto koordinoi hoitohenkilöstön ammattien perus- ja erikoistumiskoulutusta ja osaamista tavoitteena sosiaali- ja terveyspalveluiden tarpeita vastaavan hoitohenkilöstön riittävyyden ja osaamisen varmistaminen ja asiantuntija-/tehtävärakenteiden jatkuva kehittyminen sekä laatii tätä tukemaan tarvittavan toimenpiteohjelman. Jaosto koordinoi sairaanhoitajan asiantuntijuuden kehittymisen uramallin ja laajavastuisten asiantuntijatehtävien vahvistumista sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä erikoistumiskoulutuksen tarveperustaista järjestämistä. Valtion vuoden 2025 talousarvion erillisrahoituksen tuella tavoitteena on valmistella sairaanhoitajan kliinisen hoitotyön erikoistumiskoulutuksen kansallinen järjestäminen ja hyvinvointialueiden ja korkeakoulujen alueellinen ennakointi- ja koulutusyhteistyön toimintamalli sekä käynnistää väestön palvelutarpeisiin ja hyvinvointialueiden arvioon perustuen 1–2 keskeistä kliinisen hoitotyön erikoistumiskoulutusta ja niiden suunnittelu. Hoitotyön laadun sekä alan pito- ja vetovoiman lisäämiseksi sairaanhoitajien kliinisen erikoistumisvaihtoehtojen kehittämistä jatketaan sosiaali- ja terveysministeriön selvitystyön *Kliinisesti erikoistuneiden sairaanhoitajien ennakoitu tarve vuosille 2024–2028* (STM 2024:9 pohjalta).

Helsingissä 21.3.2025

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso